

Direct beleggen lucratiever dan via beleggingsinstellingen

Beheerst belegd

De eerste negen maanden van dit jaar heeft beleggen via een beleggingsfonds meer opgebracht dan een directe belegging in aandelen. Maar dat de beleggingsfondsen het winnen van de markt is zeker geen regel.

Beleggen vergt tijd, informatie en kennis. Door te beleggen bij een beleggingsinstelling bespaart de individuele belegger tijd en maakt hij gebruik van de professionele kennis van de beleggingsinstelling. Daar staat tegenover dat de beleggingsinstelling kosten maakt die uiteindelijk voor rekening van de belegger komen.

Rendementen

Interessante vraag is of de belegger die het hoogste rendement wil er verstandig aan doet om zijn geld bij een beleggingsinstelling in te leggen of dat hij beter direct in aandelen of obligaties kan beleggen. Deze vraag kan beantwoord worden door rendementen van beleggingsinstellingen te vergelijken met de rendementen van directe beleggingen. Deze vergelijking kan worden gemaakt door gebruik te maken van de diverse herbeleggingsindexcijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek maakt.

Deze herbeleggingsindex is opgebouwd uit twee componenten, te weten een koersrendement en een dividend- of rente-element. De indexcijfers worden berekend voor zowel directe beleggingen in aandelen en obligaties

als voor aandelen van (verschillende typen van) beleggingsinstellingen.

Beter dan de markt

Voor de meeste jaren waarvoor cijfers beschikbaar zijn geldt dat het gemiddeld rendement van beleggingsinstellingen lager is dan de rendementen op directe beleggingen. Wanneer de prestaties van de dividenduitkerende obligatiefondsen worden vergeleken met de rendementen van directe obligatiebeleggingen, dan blijkt dat de rendementen van de obligatiefondsen alleen in 1993 en 1999 hoger zijn geweest. Vergelijking van aandelenfondsen met directe aandelenbeleggingen laat zien dat de aandelenfondsen het alleen in 1999 beter deden.

Helemaal zuiver zijn deze vergelijkingen overigens niet, vooral omdat in de herbeleggingsindices van de directe beleggingen alleen Nederlandse obligaties en aandelen worden meegenomen, terwijl aandelen- en obligatiefondsen wereldwijd kunnen beleggen. Een betere vergelijking is daarom die tussen de prestaties van een groep beleggingsfondsen met de rendementen van een directe belegging in hetzelfde marktsegment. Maar ook dan is de

conclusie dezelfde: het rendement van beleggingsfondsen die zich richten op Nederlandse aandelen is minder goed dan het rendement van alle Nederlandse aandelen samen. In zeven van de negen jaren delfden de beleggingsfondsen het onderspit en alleen in 1998 en de eerste negen maanden van 2000 presteerden de beleggingsfondsen beter. Voor de wereldwijde beleggingen liggen de zaken iets anders. Hier doen de wereldwijd opererende fondsen het in zes van de negen jaren beter dan de markt.

Kosten van beheer

De algemene conclusie over de periode 1992–2000 is dat direct beleggen gemiddeld genomen lucratiever is dan beleggen via beleggingsinstellingen. Het lijkt er dus op dat de kosten van het beheer die beleggingsinstellingen moeten maken zwaarder wegen dan hun kennis van de markt. Wel moet worden bedacht dat in de rendementscijfers van de directe beleggingen nog geen rekening is gehouden met kosten als bewaarloon en transactiekosten.

Hans Wouters

Rendementen van beleggingen, 1992–1999

